

Ukázka integrace tematických okruhů průřezových témat do vzdělávacích oborů

Základní vzdělávání – 1. stupeň

Vzdělávací obor: <i>Člověk a jeho svět</i>	Průřezové téma: Environmentální výchova (EV) (+ Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova)
Tematický okruh: Lidé kolem nás Rozmanitost přírody	Tematický okruh: Základní podmínky života (Klíčová témata: Senzitivita, Problémy a konflikty)
Očekávané výstupy z RVP ZV Žák: ➤ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Doporučené očekávané výstupy Žák: ➤ různými způsoby (slovy, výtvarně i jinak) reflektuje svůj prožitek smyslového (zrakového, sluchového, hmatového, čichového i chuťového) kontaktu s přírodou ➤ vypráví (napíše) příběh vybraného organismu a porovná jej s životem člověka; vyjádří své stanovisko k smrti či omezení životních potřeb organismu působením člověka ➤ vyhledá a zvolenou formou interpretuje příběhy a legendy o přírodě a krajině ze svého regionu ➤ nalezne vztah mezi příčinou a následkem běžných činností a zdůvodní nezvratnost některých rozhodnutí a chyb
Integrovaný výstup na úrovni školy/ Integrované výstupy na úrovni školy	
Žák: ➤ Na základě získaných vědomostí a dovedností si žák uvědomuje význam doupných stromů pro přírodu (doupný strom jako klíčový jedinec ekosystému).	
Výuková situace (4. – 5. třída)	
Příběh o bříze, která zachránila Jakuba Využití vyprávění příběhů v environmentální výchově v sobě skrývá velký potenciál. Příběh může odhalovat to, jak to v přírodě chodí, příběh vypráví o životech zvířat či rostlin, atd.	

1. hodina: Motivace žáků: Skutečným příběhem Jakuba Silbersteina, který se v roce 1945 ukryl v dutém stromě před nacisty. O přibližně 50 let později byl tento strom oceněn vyznamenáním a titulem „Spravedlivý mezi národy“, které udílí památník Jad Vašem v Jeruzalémě. Společné aktivity pro žáky: Hledání obdobných příběhů, místní příběhy a legendy (např. Zpívající lípa v Telecím). 2. hodina: Skupinové aktivity: Hledání doupných stromů a monitorování živočichů, kteří se v nich ukrývají. Podle okamžité situace i např. akce za záchranu doupného stromu, popř. informování obyvatel obce o významu doupných stromů. Ve výukové situaci jsou rozvíjeny klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální, KK pracovní
Kritéria pro hodnocení Hodnocení je prováděno ústně formou reflexe a diskuse v komunitním kruhu. Hodnoceny mohou být také výstupy, nejen nástěnka, list do portfolia, ale také konkrétní (zasazení stromku nebo rostliny).

Na zpracování ukázky se podílely:

PhDr. Kateřina Jančaříková, Ph.D. – členka expertního týmu za PT EV (Centrum environmentálního vzdělávání, Pedagogická fakulta UK Praha)
RNDr. Jiřina Svobodová – garant PT EV (VÚP v Praze)